

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **1 Kasım 2017**

Sayı: **14653**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18845

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.01.11.2017

Saygılarımla

Doç. Dr. Selin Sayek Böke

İzmir Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Hazine Müsteşarlığı'nın 2017 yılı borçlanma tutarının, halen Genel Kurul'da görüşülmekte olan Torba Yasa'yla getirilen 37 milyar TL'lik ilave borçlanma yetkisi de dikkate alındığında, 89 milyar TL'ye ulaşacağı anlaşılmaktadır. 2017 Bütçesinin Eylül ayı itibariyle 31.7 milyar lira açık verdiği bilinmekte, Orta Vadeli Program'a göre bu yılki bütçe açığının 61 milyar TL'ye ulaşacağı öngörülmektedir. Bu açığı karşılayacak olan Hazine borçlanma tutarının, yukarıda ifade edilen bu makroekonomik öngörülerle uyum olması beklenirken, Hazine nakit gerçekleştirme rakamları, ilginç ve pek sık rastlanmayan bir durumu ortaya çıkarmıştır. Hazine'nin 9 aylık nakit açığı 40 milyar TL olmasına rağmen, yaptığı net borçlanma bunun çok üzerine çıkarak, 67 milyar TL'ye ulaşmış durumdadır. Bu borçlanma miktarı nakit açığının 1.5 katından fazladır. Hazine'nin kasasında yani Merkez Bankası'ndaki mevduat hesabında, Ekim itibariyle fazladan tam 45 milyar TL nakit birikmiştir. Özetle Hazine, ekonomide, faiz yükü başta olmak üzere yaratılacak bir çok maliyeti göze alarak, ihtiyaç olmamasına rağmen, fazladan borçlanmayla nakit fazlası oluşturup, Merkez Bankası'nda hesabında bekletmektedir.

Öte yandan aynı süreçte Merkez Bankası uzun yıllardır sürdürdüğü rezerv politikasını Mayıs 2017 tarihinden itibaren aniden ve sessiz sedasız değiştirmiş, rezervleri içindeki, altın rezervlerinin payını birden bire artırmaya başlamıştır. TCMB, kendi mülkiyetinde bulunan ve Mayıs ayı itibariyle 116 ton düzeyindeki altın miktarını alımlarla artırarak, Ekim ortasında 171 tona çıkarmış, dolar olarak, 5 Mayıs'ta 4.7 milyar dolarlık altın rezervine 2.3 milyar dolarlık bir altın rezervi daha eklemiştir. Böylece, kendi mülkiyetindeki altın rezervini 7.1 milyar dolara çıkartan TCMB, Mayıs ayından bu yana, büyük bölümü dolar olan döviz cinsi rezervlerini altına çevirmiştir. Son rakamlara göre TCMB net döviz varlıkları içinde altının payı yüzde 14'ten yüzde 20'ye çıkmış durumdadır.

Aynı süreçte yaşanan her iki gelişme birlikte düşünüldüğünde, şu soruların yanıtlanması bir zorunluluğa dönüşmektedir:

- 1- Hazine Müsteşarlığı, neden ekonomik gereklilikler açısından ihtiyaç duyulanın çok üstünde bir borçlanma yapmaya gerek duymuş ve fazladan borçlanmanın maliyetlerini de üstlenerek, nakit fazlası oluşturmuştur? Neden fazladan borçlanılmış bu tutar, ihtiyaç dışı şekilde, TCMB Mevduat hesabında bekletilmektedir?
- 2- Birkaç hafta önce açıkladığınız Orta Vadeli Programa göre enflasyon ve faizlerin kademeli olarak düşeceği öngörünüzü açıkladığınız bir ortamda Hazine Müsteşarlığı neden açığı çok aşacak bir borçlanmaya gitmiştir? Yakın vadede, enflasyonun, Türkiye ülke risk priminin veya faizlerin ani ve çok yüksek bir oranla artmasını mı bekliyorsunuz? Eğer öyleyse Orta Vadeli Programda niçin tersini açıkladınız?
- 3- Hazine Müsteşarlığı'nın nakit fazlası biriktirdiği süreçte, TCMB rezervlerinin de bir yandan, "MB mülkiyetindeki altına" çevrilmesinin gerekçesi nedir? Uzun yıllardır süren rezerv politikasının ani bir kararla ve sessiz sedasız değiştirilmesine ve altın rezervlerinin Mayıs ayından itibaren birden bire artırılmaya başlamasına neden gerek duyulmuştur?
- 4- İki gelişme bir arada izlendiğinde, Hükümet olarak, kimsenin bilmediği olağanüstü bir olumsuz gelişmeye dair bir beklentiniz ve endişeniz mi var? Kimsenin bilmediği neyi biliyorsunuz? Türkiye ekonomisinin başına geleceğini öngördüğünüz bir soruna karşı hazırlık mı yapıyorsunuz?